

T B M M B A Ş K A N L I Ğ I N A

Aşağıdaki sorularımın Anayasa ve Meclis İç Tüzüğü gereğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk ÇELİK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ramazan Kerim Özkan
Burdur Milletvekili

Tarım ve Hayvancılık ülkemizin en önemli geçim kaynaklarından biri olmakla birlikte Türkiye ekonomisine önemli bir katma değer sağlamaktadır.

Türkiye’de hayvancılık büyük bir ölçüde ülkemizin coğrafi şartlarının da uygun olması nedeniyle mera hayvancılığına dayanmaktadır. Kırsal kesimde yetiştirilen hayvanlar yılın büyük bir kısmında meraya çıkartılarak doğal bitki faunası ile beslenmektedir. Bu hem yetiştiricinin yem girdisini azaltmak da hem de hayvanların doğal ve dengeli beslenmesini ve yetiştirilmesini sağlamaktadır.

Hayvancılık sektörü bünyesinde yer alan materyal hayvanların ve hayvan yetiştiricilerinin yanı sıra bu sektöre büyük hizmetleri bulunan diğer bir kesim ise “Çobanlar”dır.

Ülkemizde son istatistiksel verilere göre sayıları 35.250’ye ulaşan köylerimizde 17.905.000 köylü vatandaşımız ikamet etmektedir. Bu köylerimizin büyük bir çoğunluğunda da değişen ölçeklerde hayvancılık yapılmaktadır. Tahmini olan verilere göre ise bu köylerde 115.000 kişi geçimini çobanlıkla sağlamaktadır.

Çobanlık mesleği insanlık tarihinin en eski mesleklerinden birisidir. Gelecek senelere sermaye olmayacak meralardaki “ otu, ete, süte, çiçekteki nektarı bala çeviren bu kesimin hayvancılığımızın geliştirilmesine ve hayvansal ürünlerin artırılmasına olan katkıları gerçekten çok önemlidir. Mera hayvancılığının (koyun ve sığır yetiştiriciliği, mera arıcılığı) tamamı haftalık, aylık ve mevsimlik olarak yaşları yediden yetmişe kadar değişen kişiler tarafından özveriyle yerine getirilmesine karşılık bu değerli hizmetler çoğu zaman toplum tarafından göz ardı edilmektedir. Acil çözüm gerektiren sorunları olan ve tanımlanmayan bir çok meslekte olan sosyal ve ekonomik adaletsizlik bu meslekte de açıkça görülmektedir.

Oysa dağ yamaçlarında yapayalnız, yabani hayvanlara karşı her an tehlike altında ve her türlü doğa şartlarına karşı sıcak, soğuk, gece, gündüz demeden cansiperane görev yapan çobanlarımız bu çabalarının dışında dağ başında kaybolan yada ölen hayvanlara karşı da hayvan sahiplerine karşı sorumluluk altındadır. Özellikle terör bölgelerinde bu daha da büyük bir özveri gerektirmektedir. Bir yandan sorumlu olduğu hayvanları koruyup, kollamak diğer yandan hayatta kalma mücadelesi vermek bu bölgelerdeki çobanlarımızın ne kadar zor bir görev üstlendiğinin açık bir göstergesidir. Nitekim bu görevi yerine getirirken canlarını kaybeden bir çok arkadaşının bulunduğunu bilmek bu özverinin değerinin anlaşılmasını daha da kolaylaştırmaktadır.

Böylesine ulvi bir görev üstlenen çobanlarımızın maalesef hiçbir ekonomik ve sosyal güvenceleri bulunmamaktadır. Hayvan sahiplerinin vermiş oldukları kısıtlı bir ücretle geçimlerini sürdürebilmek için yaşam savaşı vermektedirler. Üstelik hiçbir kurumsal örgüt ve birliğe sahip değillerdir.

Oysa T.C Anayasasının Başlangıçta Yer Alan Temel İlkeler bölümünde “ Her Türk Vatandaşının Bu Anayasadaki Temel Hak ve Hürriyetlerden, Eşitlik ve Sosyal Adalet Gereklerince Yararlanarak, Milli Kültür, Medeniyet ve Hukuk Düzeni İçinde Onurlu Bir Hayat Sürdürme ve Maddi ve Manevi Varlığını Bu Yönde Geliştirme Hak ve Yetkisine Doğuştan Sahip Olduğu” açıkça belirtilmiştir.

Yine Anayasanın 1. Kısım 5. bölüm “Devletin Temel Amaç ve Görevleri” başlıklı 5.Maddesinde “ Kişinin Temel Hak ve Hürriyetlerini, Sosyal Hukuk Devleti ve Adalet İlkeleriyle Bağdaşmayacak Surette Sınırlayan Siyasal, Ekonomik ve Sosyal Engelleri Kaldırmaya, İnsanın Maddî ve Manevî Varlığının Gelişmesi İçin Gerekli Şartları Hazırlamaya Çalışmaktır.” ifadesine yer verilmiştir.

Aynı şekilde yine Anayasanın 3. Bölüm “Sosyal Güvenlik Hakları” başlıklı 60. maddesinde “ Herkes Sosyal Güvenlik Hakkına Sahiptir. Devlet Bu Güvenliği Sağlayacak Tedbirleri Alır ve Teşkilatı Kurar” şeklinde bir ibare yer almaktadır. ,

Bu sosyal adaletsizlik kapsamı içerisinde ve anılan gerekçeler doğrultusunda ;

1. Ülkemiz hayvancılığına büyük özveriyle bu denli önemli katkılar sağlayan çobanlarımızın, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla, çocuklarının eğitim giderlerinin karşılanmasını, bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerinin sağlık ve kendilerinin de sağlık ve emeklilik imkanlarına kavuşturulmalarını sağlamak suretiyle sosyal güvence altına alınmalarını uygun bulur musunuz ?
2. Sosyal devlet olmanın ve T.C Anayasasının anılan amir hükümleri gereğince; Devletin Mera Fonundan elde ettiği kira gelirlerinden oluşturduğu kaynağın bir kısmının çobanların sağlık ve emeklilik primlerini karşılamak üzere ayrılması suretiyle bir sosyal destek sağlanmasını düşünür müsünüz ?